

Ədilə Mehralı qızı Fərzəliyeva¹¹

MÜXTƏLİF MƏDƏNİYYƏTLƏRƏ XAS ÜNSİYYƏT

Aktuallıq. Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin aktual olması, qloballaşan dünyada müxtəlif mədəniyyətlər arasında qarşılıqlı anlaşmanı və əməkdaşlığı təmin etməklə yanaşı, münaqişələrin həllində və inteqrasiya proseslərində mühüm rol oynayır. Azərbaycanın multikultural cəmiyyətində müxtəlif etnik və mədəni qruplar arasında harmoniya yaradılması baxımından mədəniyyətlərarası ünsiyyətin inkişafı xüsusilə vacibdir. Bu tədqiqatın aktuallığı, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin müasir dövrdə global miqyasda əhəmiyyətinin artması və müxtəlif mədəniyyətlər arasında qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlığın təşviqinə yönələn tədqiqatların zəif inkişaf etmiş sahə kimi qalması ilə əlaqədardır.

Elmi yenilik. Bu tədqiqatın elmi yeniliyi, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin dil, psixologiya və pedaqogika sahələrini inteqrasiya edərək müasir tədris nəzəriyyələri ilə əlaqələndirilməsidir. Tədqiqat, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin nəzəri aspektlərini ətraflı şəkildə təhlil edərək, müxtəlif təhsil mühitlərində tətbiq edilə bilən yeni yanaşmalar və metodoloji istiqamətlər təklif edir.

Giriş. Mədəniyyətlərarası ünsiyyət dilçilik, mədəniyyətşünaslıq, ünsiyyətşünaslıq və linqvodicaktikanın kəşfşməsində yerləşən, sürətlə inkişaf edən və cəmiyyət tərəfindən tələb olunan nəzəri və tətbiqi elmi istiqamətdir.

Hər bir belə qrupun əsas mədəniyyətin bir hissəsi olan öz mikromədəniyyəti var və onların arasında həm oxşar, həm də fərqli cəhətlər vardır. Fərqli cəhətlərə sosial hisslər, təhsil, adət-ənənələr və digər məsələləri aid etmək olar. Subkulturalar üzvlərin irqi, dini, coğrafi, linqvistik, yaşı, cinsi, əmək və ailə mənsubiyyətilə müəyyən edilən qarşılıqlı özünüdərk etməsinə əsaslanır. Mədəni müxtəliflik ünsiyyətdə məlumatın seçilməsinə, motivasiya strategiyalarının seçilməsinə, münaqişələrin həlli üsullarına, şəxsiyyətə, sosial münasibətlərə və qarşılıqlı fəaliyyət bacarıqlarına təsir göstərir.

Əsas hissə. Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin yaranma tarixi. Mədəniyyətlərin özünün meydana çıxdığı vaxtdan müxtəlif mədəniyyətlərin nümayəndələri bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olurlar. 19-cu əsrin birinci yarısında humanitar elmlərdə müəyyən edilmiş müqayisəli tarixi metod mədəniyyətlərin məqsədyönlü və sistemli tədqiqinə başlamağa imkan verdi. Bu metodun yaradıcıları V. fon Humboldt, Qrimm qardaşları, F.Şelling, M.Müller, V.Veselovski, V.Propp və başqalarıdır [2, s. 36].

XX əsrin ikinci yarısında mədəniyyətlərarası ünsiyyət nəzəriyyəsinin inkişafına təsir göstərən humanitar elmlər sahəsində tədqiqatların tendensiyalarını qeyd edə bilərik:

- antropologiya və etnoqrafiyanın metodlarının genişləndirilməsi;
- avrosentrizm anlayışının məhv edilməsi;
- gender tədqiqatlarına marağın artması;
- hakimiyyət orqanlarının sosioloji və psixoloji nəzəriyyələrin inkişafı;
- dilçiliyin qeyri-linqvistik ünsiyyət kanallarına marağı və sosiolinqvistikanın inkişafı [9].

1947-ci ildə ABŞ hökuməti Amerika vətəndaşlarını xaricdə xidmətə hazırlamaq üçün Xarici Xidmət İnstitutunu (FSI) yaratdı. İnstitut məşhur alimləri işə götürdü: antropoloqlar Edvard T.Holl, Rey Berdvistell və amerikalıların maarifləndirilməsi proqramı üzərində işləmək prosesində yeni mədəniyyətlərarası ünsiyyət nəzəriyyəsi yaradan dilçi Corc Trager. Onlar əvvəlcə qarşılarında sırf praktiki vəzifələr qoydular:

–Diplomatları, siyasətçiləri, hərbi mütəxəssisləri və Sülh Korpusu könüllülərini xaricdə daha səmərəli fəaliyyət üçün hazırlamaq;

- Əcnəbi tələbələrin və təcrübəçilərin ABŞ-a uyğunlaşmasına kömək etmək;
- ABŞ-da irqilərarası və millətlərarası münaqişənin həllinə töhfə vermək;

Beləliklə, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin bir fənn kimi yaranması tarixi 1954-cü ilə təsadüf edir. Həmin ildə E.Holl və D.Traqqer “mədəniyyətlərarası ünsiyyət” terminini ilk dəfə işlətdiyi “Culture as Communication” (Mədəniyyət ünsiyyət vasitəsi kimi) kitabını nəşr etdirdilər. Onların fikrincə, bu termin insan münasibətlərinin xüsusi və əhəmiyyətli hissəsini təşkil edir [7, s. 210]. 1959-cu ildə E. Holl “Səssiz dil” (Silent Language) kitabını nəşr etdirdi. Bu kitab mədəniyyətlərarası ünsiyyətin inkişafına böyük təsir göstərmişdir. E.Holl öz işində mədəniyyət və ünsiyyət arasındakı sıx əlaqəni inandırıcı şəkildə sübut etməklə yanaşı, elm adamlarının diqqətini bütöv mədəniyyətlər üzərinə deyil, ayrı-ayrı mədəniyyətlər üzərində araşdırma apararıq davranış alt sistemlərinə yönəlmişdir [4, s. 9].

Mədəniyyət ilə ünsiyyət arasında sıx əlaqənin olması fikrini inkişaf etdirərkən E.Holl belə bir nəticəyə gəldi ki, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin tədqiqinə ehtiyac vardır. 1960-cı illərdə bu fənn ABŞ-da tədris edilməyə başlayandan bir fənn kimi daha da inkişaf etməyə başlamışdır [7, s. 210]. Avropada mədəniyyətlərarası ünsiyyət bir fənn kimi ABŞ-a nisbətən bir qədər gec tədqiq edilməyə başlandı və onun da öz səbəbləri var idi. Avropa İttifaqının yaradılması insanların, kapitalın və əmtəənin sərbəst dövrünə şərait yaratdı və nəticədə müxtəlif mədəniyyətlərə aid olan insanların bir-biri ilə ünsiyyət saxlamaq məcburiyyəti yarandı. Məhz bu səbəbdən Avropada bu fənnin tədrisinə maraq oyandı.

Ölkəmizdə mədəniyyətlərarası ünsiyyətin yaranması və inkişafını bilavasitə ölkənin sosial- siyasi-iqtisadi vəziyyət şərtləndirir. Bildiyimiz kimi, ölkəmiz çoxmillətli bir dövlət olduğundan, orada təbii ki, müxtəlif mədəniyyətə

¹¹ Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin müəllimi, doktorant

Orcid id: 0000-0001- 6661-0483, adelvaf28@gmail.com

aid olan çox sayda insanlar yaşayır. Bu insanlar öz dilləri və mədəniyyətləri ilə birgə cəmiyyətə uğurla inteqrasiya edir. Ölkə rəhbərliyinin bu sahədə apardığı uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycanda yaşayan müxtəlif dilləri və mədəniyyətləri olan insanlar arasında ünsiyyət xeyli təkmilləşmiş və inkişaf etmişdir.

Dil mədəniyyətin güzgüsüdür, o, insanı əhatə edən real dünyanı, onun təkcə real həyat şəraitini deyil, həm də insanların sosial şüurunun, mentalitetini, milli xarakterini, həyat tərzini, adət-ənənələrini, əxlaq, dəyərlər sistemi, dünyaya baxışı əks etdirir. Dil sadəcə bizim düşüncələrimizi təkrarlamaq üçün bir vasitə deyil, o, özü də düşüncələrimizi formalaşdırır. Dil təkcə dünyanı əks etdirmir, o, şüurumuzda ideal dünya qurur, ikinci reallıq qurur. İnsan dünyanı danışdığı kimi görür. Buna görə də, fərqli dillərdə danışan insanlar dünyaya fərqli baxırlar. Beləliklə, real dünya ilə dil arasında düşüncə dayanır, söz ətraf aləmin özünün deyil, insanın onu necə gördüyünü, onun şüurunda mövcud olan dünya mənzərəsinin prizmasından keçirdiyi mədəniyyəti ilə müəyyən edilir. Axı, hər bir insanın şüuru həm fərdi təcrübəsinin təsiri altında, həm də əvvəlki nəsillərin təcrübəsinə yiyələnərək ünsiyyət nəticəsində formalaşır.

Ünsiyyət eyni zamanda fərdlər arasında qarşılıqlı əlaqə prosesi, insanların bir-birinə münasibəti, onların qarşılıqlı təsir, empatiya və qarşılıqlı anlaşma prosesi kimi çıxış edə bilən mürəkkəb və çoxşaxəli prosesdir. Ümumiyyətlə, bu, insan həyatının ən mühüm amillərindən biridir [3, s. 16]. Praktiki əhəmiyyətinə görə ünsiyyət prosesi humanitar elmlərin müxtəlif sahələri üzrə mütəxəssislərin diqqətini cəlb edir: fəlsəfə, psixologiya, sosiologiya, mədəniyyətşünaslıq, etnologiya, dilçilik və s. Üstəlik, ünsiyyətin müəyyən aspektlərini öyrənən hər bir elm və ya elmi istiqamət bu prosədə öz subyekti fərqləndirir.

Mədəniyyətlərarası ünsiyyət prosesində hər bir insan eyni vaxtda iki əsas problemi həll edir - öz mədəni kimliyini qoruyub saxlamağa çalışmaq və başqa mədəniyyətə inteqrasiya etmək. Bu problemlərin mümkün həlli yollarının birləşməsi mədəniyyətlərarası ünsiyyətin dörd əsas formasını müəyyən edir: birbaşa, dolaylı, vasitəli və vasitəsiz (dərhal).

Birbaşa ünsiyyətdə məlumat birbaşa göndəricidən alıcıya ünvanlanır. Birbaşa ünsiyyət həm verbal, həm də qeyri-verbal ola bilər. Birbaşa mədəniyyətlərarası ünsiyyət zamanı biliyin, artefaktların, dəyərlərin və fəaliyyət üsullarının bir mədəniyyət subyektiindən birbaşa digər mədəniyyət subyektiinə ötürülməsi həyata keçirilir. Eyni zamanda, qarşılıqlı əlaqənin ən böyük effekti verbal və qeyri-verbal ünsiyyət vasitələrinin köməyi ilə əldə edilir. Dolaylı mədəniyyətlərarası ünsiyyətə kütləvi informasiya vasitələrindən, ədəbiyyat və incəsənətdən, elmi, publisistik mənbələrdən, tarixi mənbələrdən “yad” mədəniyyət, artefaktlar, gündəlik mədəniyyət obyektləri haqqında məlumat əldə etmək daxildir. Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin bu növü əsasən birtərəfli xarakter daşıyır. Belə ünsiyyətin bariz nümunəsi uzaqdan aparılan mədəni tədqiqatlardır.

Vasitəli və vasitəsiz ünsiyyətlər partnyorlar arasında vasitəçi kimi çıxış edən ara əlaqənin olub-olmaması ilə fərqlənir.

E.Holl mədəniyyətlə ünsiyyətin sıx əlaqəsini ilk sübut edənlərdən biri olmuşdur. O, “ünsiyyət mədəniyyətdir, mədəniyyət ünsiyyətdir” fikrini müdafiə edirdi. E.Hollun fikrincə, insanın bütün həyatını ünsiyyət kimi qəbul etsək, onu əhatə edən geniş ünsiyyət spektri olacaqdır [2, s. 120]. Başqa sözlə, E.Holl belə hesab edir ki, mədəniyyətlərarası ünsiyyətə nail olmaq üçün müxtəlif mədəniyyətlərə aid olan praktiki ehtiyacların öyrənilməsi vacibdir [2, s. 21]. L.Samovarov və R.Porter-in ilk dəfə 1972-ci ildə nəşr olunmuş “Mədəniyyətlər arasında ünsiyyət” dərsliyində ünsiyyətə digər insanlarla təmas zamanı öz dəyərlərini, ideyalarını, hisslərini və baxışlarını bölüşmək bacarığı kimi tərif verir. L.Samovarov və R.Porter mədəniyyətlərarası ünsiyyətə belə tərif verirlər: “Ünsiyyət kimsə başqasının davranışına və ya davranışının nəticələrinə reaksiya verdikdə baş verir”. Başqa bir əsərlərində onlar ünsiyyəti “davranış müəyyən mənə kəsb edəndə” baş verən hadisə kimi izah edirlər [6, s. 294]. İnsanların müxtəlif mədəniyyətlər və adət-ənənələrlə necə ünsiyyət qurduğunu öyrənən tədqiqatçılar belə qənaətə gəlirlər ki, nitq hər bir insanın (və buna görə də xalqların) davranışından, tərbiyəsindən, mentalitetindən, onu əhatə edən mühitdən və ya cəmiyyətdən asılıdır. Ünsiyyət müxtəlif formalarda olur. Bir mədəniyyətin üzvü başqa bir mədəniyyət icmasına mesaj göndərəndə mədəniyyətlərarası ünsiyyət baş verir. Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin strukturu yanaşmalardan, onun məzmununu müəyyən etmək üçün istifadə olunan meyarlardan asılıdır. Ümumiyyətlə, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin aşağıdakı struktur komponentləri qəbul edilir:

- mesaj yaradan (kommunikator);
- resipient (mesajı alan);
- kommunikasiyanın mövzusu və onu əks etdirən mesaj;
- kommunikasiya vasitələri (simvolik formada mesajın ötürülməsi üçün istifadə olunan kod və kodlaşdırılmış mesajın kommunikatorlardan alıcıya ötürüldüyü kanal);
- ünsiyyətin nəticəsi (mesajın qəbulu nəticəsində alıcının davranışında və ya daxili vəziyyətində baş verən dəyişiklik);
- səs-küy (müəyyən edilmiş nəticənin əldə edilməsinə mane olan rabitə prosesində təhriflər).

Mədəniyyətlərarası ünsiyyətdə ünsiyyətin daxili və xarici kontekstinə fərqləndirmək adətdir. Daxili kontekst əsas biliklər, dəyərlər, mədəni kimlik və fərdi xüsusiyyətlər toplusudur. Bu kontekstdə ünsiyyətçinin ünsiyyətə girdiyi və ünsiyyətin psixoloji mühitini təşkil edən psixoloji seriyə səviyyəsi daxildir.

Ünsiyyətin xarici konteksti ünsiyyətin vaxtı və şərtləridir. Mədəniyyətlərarası ünsiyyət üçün vacib şərt ünsiyyət prosesinin fonunu müəyyən edən qarşılıqlı əlaqənin yeri (məkani) dir. Beləliklə, “öz” ərazisində olan bir kommunikator əcnəbidən daha çox öz mədəniyyətinin məkanında daha yaxşı istiqamətlənir. Temporal kontekst

müxtəlif mədəniyyətlərin nümayəndələri arasında ünsiyyətin baş verdiyi xronoloji dövrüdür. Müxtəlif dövrlərdə ünsiyyət tərəfdaşları arasında münasibətlər fərqli şəkildə inkişaf edir. Rəhbər xronoloji olaraq fərqlənir: şəxsi təmaslar (telefon, onlayn əlaqə) vasitəsilə baş verən eyni vaxtda və çox zamanlı - digər kommunikatív vəziyyətlər. Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin subyektləri aşağıdakılardır:

- dünya regionları (məsələn, Şimal və Cənub mədəniyyətləri);
- dünya subregionları (Şimali və Latin Amerikası mədəniyyətləri);
- milli və etnik mədəniyyətlər (məsələn, türk, rus, belarus, polyak, çin);
- sosial qruplar (demoqrafik, dini, peşəkar və s.);
- şəxslər.

Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin səviyyələri ünsiyyət subyektlərinin təbiətinə görə fərqləndirilir:

• Qlobal sivilizasiya səviyyəsinə mədəniyyətləri bu və ya digər xüsusiyyətlər (və ya xüsusiyyətlər) ilə birləşdirən sivilizasiyaların qarşılıqlı əlaqəsi daxildir. Məsələn, bu, Avropa və Latin Amerikası sivilizasiyalarının qarşılıqlı əlaqəsidir.

- Regional – müəyyən tarixi-coğrafi zona daxilində xalqlar arasında uzunmüddətli ünsiyyət nəticəsində yaranır.
- Dövlətlərarası/beynəlxalq – dövlətlər və xalqlar arasında mövcuddur.
- Dövlətdaxili/beynəlxalq (etniklərarası) – etnik icmalar arasında dövlət qurumları daxilində baş verir.
- Subyektiv-şəxsi – müxtəlif mədəniyyətlərə mənsub olan fərdlər arasında ünsiyyət [6, s. 17].

Mədəniyyətlərarası ünsiyyət səviyyələri digər meyarlar, məsələn, coğrafi və sivilizasiya meyarları əsasında da fərqləndirilir. Daha sonra mədəniyyətlərarası ünsiyyətin *makro* və *mikro* səviyyəsi fərqləndirilir. Makro səviyyə həm sözdə makromədəniyyətlər (Avropa, Amerika, Latin Amerikası, Afrika və s.), həm də bu makromədəniyyət subyektlərini təşkil edən dövlətlər arasında qarşılıqlı əlaqəni əhatə edir. Makromədəniyyətlər daxilində həm mədəniyyətlərarası fərqlər, həm də ümumi cəhətlər mövcuddur. Onlar tarixi, konfessional və digər amillərlə müəyyən edilir. Makromədəniyyətlər arasında onların ünsiyyətinə təsir edən qlobal fərqlər var. Makro səviyyədə mədəniyyətlərarası ünsiyyət formalarına aşağıdakılar daxildir: akkulturasiya, assimilyasiya, integrasiya [8]. Mikro səviyyə yerli qurumlar - dövlətlər, etnik qruplar, millətlər, sosial qruplar daxilində mədəniyyətlərarası qarşılıqlı əlaqəni təmsil edir. Mikro səviyyədə mədəniyyətlərarası ünsiyyət bir neçə formada baş verir.

Nəticə. Müxtəlif mədəniyyətlərə xas ünsiyyətin tədqiqindən bəhs edən bu məqalədə müxtəlif mədəniyyətlərə malik olan insanlar arasında olan ünsiyyət, onun xarakterik əlamətləri, formaları, subyektləri, səviyyələri kimi məsələləri nəzərdən keçirərkən biz belə qənaətə gəldik ki, dil və mədəniyyət sıx vəhdət təşkil etdiyindən, dilin ifadə forması olan ünsiyyətdə həmin mədəniyyət daşıyıcıları öz fikirlərini, ideyalarını, düşüncələrini özlərinə xas şəkildə ifadə edirlər. Elm və texnikanın inkişafı mədəniyyətlərarası ünsiyyətin də təkmilləşməsinə, inkişaf etməsinə şərait yaradır.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Həmzəyev, M.Ə., Əmiraslanova, S.F. Ünsiyyətin psixologiyası, Bakı, 2007. 180 s.
2. Гузикова, М.О., Фофанова, П.Ю. Основы межкультурной коммуникации, Екатеринбург, ИУУ, 2015. 126 с.
3. Маклюэн, М. Галактика Гутенберга: Становление человека печатающего: М.: Академический проект: Фонд «Мир», 2005, 496 с. 3
4. Усовская, Э.А. Межкультурная коммуникация, Минск, БГУ, 2017, 126 с.
5. Kroeber, A.L. Kluckhohn, C. Culture: A Critical Review of Concepts and Definitions/ Cambridge, 1952, 441 pp.
6. Samovar, L.A., Porter, R. et al, Communication Between Cultures, Carolyn Sexton: Books, 2016, 432 pp.
7. <file:///C:/Users/Admin/Downloads/mezhkulturnaya-kommunikatsiya-v-sovremennom-mire.pdf>
8. <file:///C:/Users/Admin/Downloads/mezhkulturnaya-kommunikatsiya-kak-osobyy-vid-obscheniya.pdf>

Açar sözlər: Mədəniyyətlərarası ünsiyyət, mədəni müxtəliflik, verbal və qeyri-verbal ünsiyyət, resepiant, kommunikator

Ключевые слова: Межкультурная коммуникация, культурное разнообразие, вербальная и невербальная коммуникация, получатель, коммуникатор

Keywords: Intercultural communication, cultural diversity, verbal and non-verbal communication, receiver, communicator

Müxtəlif mədəniyyətlərə xas ünsiyyət

Xülasə

Bu məqalə müxtəlif mədəniyyətlər arasında ünsiyyətin xüsusiyyətlərini öyrənməyə həsr olunmuşdur. Məqsədimiz mədəniyyətlərarası ünsiyyətin yaranması, inkişafı və təkmilləşdirilməsi proseslərini analiz edərək, həmçinin müxtəlif mədəni kommunikasiya növlərinin əsas xüsusiyyətlərini, strukturlarını və funksiyalarını araşdırmaqdır. Məqalədə, müxtəlif mədəniyyətlərin qarşılıqlı əlaqədə necə təzahür etdiyi, bu əlaqələrin dünya səviyyəsindəki rolunu nəzəri və praktik aspektlərdən dərin şəkildə təhlil etmişik.

Məqalə, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin əhəmiyyətini və inkişafını tədqiq edir. Bu sahə müxtəlif mədəniyyətlər arasında qarşılıqlı anlaşma və məlumat mübadiləsinin təşviqinə yönəlmişdir. İnsanlar arasındakı ünsiyyətin məqsədi yalnız məlumat ötürməkdən ibarət deyil; həmçinin, qarşılıqlı inandırma və əyləndirmə kimi məqsədləri də əhatə edir. Azərbaycanda mədəniyyətlərarası ünsiyyətin inkişafı ölkənin sosial, siyasi və iqtisadi mühitindən asılıdır. Azərbaycan, müxtəlif dillərin və mədəniyyətlərin harmonik integrasiyasını dəstəkləyən bir dövlət olaraq, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına töhfə verir. Məqalə, bu sahənin nəzəri və praktiki aspektləri ilə bağlı elmi yanaşmaları təqdim edir.

Межкультурное общение

Резюме

Эта статья посвящена изучению особенностей общения между различными культурами. Целью нашего исследования является анализ процессов возникновения, развития и совершенствования межкультурной коммуникации, а также изучение основных характеристик, структур и функций различных видов культурного взаимодействия. В статье проведен глубокий анализ того, как проявляются взаимосвязи между различными культурами и какова роль этих связей на мировом уровне с теоретической и практической точек зрения.

Статья исследует значение и развитие межкультурной коммуникации. Эта область направлена на содействие взаимопониманию и обмену информацией между различными культурами. Цель общения между людьми заключается не только в передаче информации, но и включает такие аспекты, как убеждение и развлечение. Развитие межкультурной коммуникации в Азербайджане зависит от социальной, политической и экономической среды страны. Азербайджан, поддерживая гармоничную интеграцию различных языков и культур, вносит свой вклад в развитие межкультурного диалога. Статья представляет научные подходы к теоретическим и практическим аспектам этой области.

Intercultural communication

Summary

This article is dedicated to studying the characteristics of communication between different cultures. The aim of our research is to analyze the processes of the emergence, development, and improvement of intercultural communication, as well as to examine the main features, structures, and functions of various types of cultural communication. The article provides an in-depth analysis of how different cultures interact and how these interactions manifest on a global scale from both theoretical and practical perspectives.

The article explores the significance and development of intercultural communication. This field is aimed at fostering mutual understanding and the exchange of information between different cultures. The purpose of communication between individuals is not limited to merely conveying information; it also includes objectives such as mutual persuasion and entertainment. In Azerbaijan, the development of intercultural communication depends on the country's social, political, and economic environment. As a state that supports the harmonious integration of various languages and cultures, Azerbaijan contributes to the advancement of intercultural dialogue. The article presents scientific approaches to the theoretical and practical aspects of this field.

Rəyçi: AMEA İ. Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun baş elmi işçisi,
f.e.d., dos. Nərin Əliyeva